

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. Ľ. H.**, bývajúcej v B., proti žalovanej **A. – S., a.s.**, so sídlom v B., **o plnenie z poistnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 10 C 5/1997, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. júla 2008 sp.zn. 15 Co 140/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen uznesením z 18. apríla 2008 č.k. 10 C 5/1997-782 nevyhovel návrhu žalobkyne o prerušenie konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v danej veci nie sú splnené podmienky na prerušenie konania podľa § 101 ods. 1 O.s.p. a podľa § 110 O.s.p. Návrh nepovažoval za dôvodný ani podľa § 109 ods. 2 písm.a/ O.s.p. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je na úvahe súdu, či konanie preruší alebo nie, ak neurobí iné vhodné opatrenia. Konanie neprerušil s prihliadnutím na tú skutočnosť, že žalobkyňa aj v prípade dlhodobej choroby je zastúpená zástupcom z radov advokátov, ktorý ju zastupuje v plnom rozsahu.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. júla 2008 sp.zn. 15 Co 140/2008 na odvolanie žalobkyne uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že ochrana záujmov žalobkyne je v konaní zabezpečená zástupcom z radov advokátov, ktorého jej súd na jej žiadosť ustanovil. Prejednaním veci v jej neprítomnosti by preto nedochádzalo k porušeniu článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Poukázal tiež na skutočnosť, že vo veci sa koná od januára 1997 a že vec je v štádiu, kedy už zrejme bude možné o nej

rozhodnúť, čo je aj v záujme samotnej žalobkyne. Rozhodnutie okresného súdu považoval preto za vecne správne.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala včas dovolanie žalobkyňa. Navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Podľa jej názoru súdy nižších stupňov tým, že nevyhoveli jej návrhu na prerušenie konania, hoci podmienky pre takéto rozhodnutie splnené neboli, odňali jej možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Uviedla, že má právo, aby sa vec prejedнала v jej prítomnosti bez ohľadu na to, že v konaní ju zastupuje advokát. Jej terajší zdravotný stav nedovoľuje, aby sa konania zúčastňovala. Túto skutočnosť, ako prekážku trvalej povahy, označila a doložila dokladmi. Vytýkala odvolaciemu súdu (aj okresnému súdu), že sa existenciou tejto prekážky vôbec nezaoberal a rozhodol bez posúdenia jej relevantnosti vo vzťahu k splneniu zákonnej podmienky uvedenej v § 109 ods. 2 písm.a/ O.s.p. Naopak, za dôvod, pre ktorý jej návrhu nevyhovel vzal skutočnosť (záujem ukončenia veci bez priet'ahov), ktorá z hľadiska rozhodnutia o prerušení konania nemá žiaden právny význam. Rozhodnutie odvolacieho súdu (aj okresného súdu) považovala preto za nesprávne.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že v konaní bolo vykonané rozsiahle znalecké dokazovanie, včítane kontrolného, ku ktorému mali možnosť obe sporové strany zaslať písomne námietky, prípadne písomne položiť znalcovi otázky. Žalobkyni preto nebolo odňaté právo na súdnu ochranu. Ďalšie prerušovanie konania by bolo na ťarchu tak žalobkyni, ako aj žalovanej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danej veci sa nejedná o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.) a ani o prípady prípustnosti dovolania podľa písm.b/ a c/ citovaného zákonného ustanovenia. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy.

V ustanovení § 237 O.s.p. sú vymenované vady, ktoré sú dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd, vzhľadom na zákonnú povinnosť vždy na tieto vady konania prihliadnuť, preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk tam uvedených. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľky, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom

zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Takýmto procesným právom účastníka je napr. byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Ide spravidla o prípady, keď procesné rozhodnutie súdu bezprostredne súvisí s realizáciou procesného práva účastníka konania (napr. nesprávnym rozhodnutím o odmietnutí odvolania sa účastníkovi odníma procesné právo na preskúmanie odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom).

Žalobkyňa odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že súdy nižších stupňov nevyhovením jej návrhu na prerušenie konania, porušili jej právo na prejednanie veci v jej prítomnosti.

Prerušenie konania (§ 109 a nasl. O.s.p.) treba považovať za procesný inštitút slúžiaci k odstráneniu prekážok postupu konania, ktorý sa použije vtedy, ak je zrejmé, že prekážka je dočasná a že po jej odstránení bude možné v konaní pokračovať. Prerúšením konania sa samo konanie nekončí. Všeobecným účinkom každého prerušenia je, že sa nekonajú pojednávania a neplynú lehoty (§ 111 ods. 1 O.s.p.). To znamená, že v čase, po ktorý trvá prerušenie konania, sa ďalšie pojednávania nenariaďujú (už skôr nariadené treba odvolať). S tým tiež súvisí, že ani účastníci nevykonávajú úkony inak spojené s konaním.

Z uvedeného je zrejmé, že procesným následkom nevyhovenia návrhu, ktorým sa účastník domáha prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm.a/ O.s.p. je, že súd môže vo veci ďalej konať, t.j. vykonávať všetky úkony smerujúce k prejednaniu a rozhodnutiu sporu v jeho merite. Len samotným rozhodnutím o nevyhovení návrhu na prerušenie konania nedochádza bez ďalšieho k vylúčeniu účastníka z realizácie jeho procesných práv, teda ani k porušeniu jeho práva na prejednanie veci v jeho prítomnosti.

Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala, že zamietnutím jej návrhu na prerušenie konania podaného v zmysle § 109 ods. 2 písm.a/ O.s.p., súdy porušili jej právo na prejednanie veci v jej prítomnosti a teda, že jej neodňali svojím postupom možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako neprípustné odmietol.

Dovolací súd pre ďalšie konanie poznamenáva, že v prípade nariadenia pojednávania, je súd povinný na toto pojednávanie predvolať aj žalobkyňu, hoci je v konaní zastúpená advokátom, a tak jej umožniť realizovať jej právo na prejednanie veci v jej prítomnosti, vyplývajúce z článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Účastníkovi konania a osobitne tomu, ktorý trvá na osobnej účasti na pojednávaní, nemožno totiž odoprieť toto jeho právo len s odôvodnením, že ochrana jeho záujmov je v konaní zabezpečená zástupcom z radov advokátov.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová